

ואין נתינה פחות משה פרוטה –

And there is no giving less than the value of a *P'rutoh*

OVERVIEW

The גמרא cites a ברייתא wherein there is a dispute how much תרומה a person needs to eat in order to be liable to pay back (the קרן וחומש); the ת"ק maintains it must be אבא שאול (בכזית is אכילה and ואיש כי יאכל קודש¹ since the תורה writes כזית), while ונתן לכהן את הקודש (since the תורה writes and ונתן לכהן את הקודש) maintains that it must be a פרוטה (אבא שאול). Our תוספות discusses the ruling (of אבא שאול) that when it says נתן (נתינה) it means at least a פרוטה.

ורבנן נמי לא פליגי אלא משום דכתיב אכילה² -

And even the רבנן do not argue with אבא שאול that אין נתינה פחות משו"פ, they nonetheless require a כזית only because it says אכילה; otherwise they too agree that אין נתינה פחות משו"פ.

תוספות asks:

ואם תאמר והא קיימא לן (חולין דף קלז,ב) דחטה אחת פוטרת את הכרי -

And if you will say; but we have an established rule that one kernel of wheat which is set aside for תרומה exempts the entire heap of grain from the requirement of setting aside additional תרומה -

אף על גב דכתיב בה נתינה דכתיב³ תתן לו -

Even though that regarding תרומה the term נתינה is written; as it states תתן לו -

תוספות cites other examples where the term נתינה is used and nevertheless there is no requirement for a פרוטה:

ובהזהב (בבא מציעא מז,א) אמר קונין בכלי אף על פי שאין בו שוה פרוטה -

And in הזהב the גמרא says we can acquire items through קנין חליפין with a utensil even though the utensil is not a שו"פ; this is so -

אף על גב דכתיב ונתן לרעהו -

¹ ואיש כי יאכל קדש בשגגה וקסף תמשייתו עליו ונתן לכהן את הקדש; states; ויקרא (אמור) כג,יד.

² Therefore even if it is not a שו"פ, nevertheless he is חייב if he ate a כזית; or alternately even if it is a שו"פ, he is not חייב unless it is a כזית. [From the גמרא it seems the reason the חכמים do not require a שו"פ is (not like תוספות states because אכילה is written, but rather) because the word ונתן (from where אבא שאול derives the need for a פרוטה) is necessary to teach us the requirement of a קודש (see דבר הראוי להיות קודש and TIE next ד"ה ומיהו). (footnote # 2.)]

³ ראשית דגנך וגו' תתן לו states דברים (שופטים) יח,ד. There should be a requirement that one be מפריש at least the value of a פרוטה; why is one חטה sufficient. See 'Thinking it over' # 2.

Even though that regarding ונתן לרעהו⁴ the פסוק states; קנין חליפין

Another example where the term נתינה does not require a שו"פ:

וגבי גט נמי אמרינן (גיטין דף כא) כתבו על איסורי הנאה כשר אף על גב דכתיב⁵ ונתן בידה -

And also regarding a גט; the גמרא states, if he wrote the גט on something which is ונתן בידה⁶ the גט is כשר, even though it is written

answers: תוספות

ויש לומר דהכא ודאי בעינן שוה פרוטה דנתינה קיימא אתשלומין⁷ -

And one can say; that here by תשלומי תרומה a שו"פ is certainly required, since the term נתינה here is referencing the payment -

והוי כמו השבת גזילה שאין בפחות משוה פרוטה -

So it is like returning a stolen object, where there is no requirement to return it, if it is less than a שו"פ -

ולחכי משום דכתיב ונתן משמע שפיר נתינה חשובה -

And therefore since ונתן is written (regarding payment) it properly indicates a substantial returning meaning at least a שו"פ -

אבל שאר מילי אף על גב דכתיב בהן נתינה לא בעינן שוה פרוטה -

However by the other cases even though the term נתינה is written by them, they do not require a שו"פ, since the נתינה there is not regarding payment.

To summarize; the term נתינה requires a שו"פ only when it is regarding giving a payment, but not when it is merely 'giving'.

asks: תוספות

מיהו קשה לרבינו יצחק דרבי יהודה דריש בכריתות (דף ו,ב) ואשר⁸ יתן ממנו על זר בכזית -

However the פסוק מכסת כריתות ר' יהודה expounds in ר"י has a difficulty; ואשר יתן ממנו על זר (שמן המשחה) on a stranger) that it must be a כזית in order to be כרת -

ויליף נתינה נתינה מתרומה⁹ -

And he derives it through a גזירה שוה of נתינה נתינה from תרומה; asks תוספות -

⁴ וזאת לפנים בישא על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה בישא על states; רות ד,ז

⁵ וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה states; דברים (תצא) כד,א

⁶ Why is it that by these three cases of חליפין and הפרשת תרומה, (where the פסוק writes גט) there is no פרוטה requirement; only by תשלומי תרומה.

⁷ It says ונתן לכהן את הקודש (see footnote # 1).

⁸ ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו states; שמן המשחה (תשא) ל,לג

⁹ It says נתינה both by תרומה and by המשחה; just as by תרומה there is a need for a כזית, similarly by המשחה, one is not חייב for placing it on a זר unless it was a כזית.

ואדיליף מתרומה בכזית לילף מכל נתינה לחומרא דהוו בכל שהוא -

But instead of being lenient and **deriving** שמן המשחה **from תרומה** that it requires a **קזית**; **he should instead be stringent and derive** שמן המשחה **from every** other **נתינה**, where even a **miniscule amount** is sufficient for the נתינה -

כגון מתן דמים ומתן בהונות שאין בהן שיעור והוי נמי דומיא דסיכה¹⁰ דהוי בכל שהוא -

For instance placing the blood on the מזבח **and placing** of the blood and oil on the **thumbs** of a מצורע **where there is no** minimal **amount** required; and additionally the נתינה with the שמן המשחה is **similar to anointing** with שמן המשחה, **where one is** liable even with a כ"ש; so why should not ר"י derive it from there?! תוספות does not answer this question.¹¹

ולמאן דאמר התם נתינה בכל שהוא אתי שפיר:

However according to the one who maintains there in כריתות that the נתינה of the שמן המשחה on a זר is כרת חייב even for a כ"ש it is properly understood.

SUMMARY

נתינה requires a שו"פ only when it is regarding payment.

THINKING IT OVER

1. initially asked from the cases of חליפין and הפרשת תרומה, גט; why a פ"פ is not required by these נתינות; later תוספות asked why יהודה ר' did not compare שמן (כזית) (שיעור) where there is no requirement for a דמים ובהונות המשחה; why תוספות also ask from דמים ובהונות, מתן דמים, and similarly why subsequently (by משיחה) did not תוספות also cite חליפין and הפרשת תרומה, גט that there is no minimal requirement?¹²

2. Regarding תוספות first question;¹³ can we differentiate between exempting the כרי from תרומה (for which a חטה is sufficient) to observing the לתת לו (giving it to the כהן) where perhaps a שו"פ is required?¹⁴

¹⁰ Regarding סיכה, smearing the שמן המשחה (not נתינה, placing the שמן המשחה) the פסוק (in ל,ב, to states, על לא ייסך לא ייסך; the word נתינה does not appear by this prohibition, indicating that one transgresses the לא ייסך of לא ייסך even if it is not a כזית. It would seem proper to compare the נתינה of שמן המשחה to the סיכה of שמן המשחה (that it should be סיכה rather than comparing it to תרומה (see מהר"ם).

¹¹ See שמן המשחה is סיכה, therefore since the תורה saw fit (after it wrote הסיכה) to write נתינה, this teaches us that a כוונה is required (like ונתן לכהן את הקודש).

¹² See מהרש"א and מהר"ם.

¹³ See footnote # 3.

¹⁴ See דבר שמואל.